

УЧРЕДИТЕЛ № 3 / 11.01. 2016г.

СТАНОВИЩЕ

Върху дисертационен труд за присъждане на образователната и
научна степен „Доктор”

Тема: *„Преодоляване на страха в екстремална ситуация при
височинни каскади”*

Докторант: Емил Видев Георгиев

Рецензент: Проф. Давид Давидов, ДН

I. Актуалност на темата.

Безспокойството и тревожността системно се провокират от динамичните промени в учебната, трудова и битова среда. Те влияят неблагоприятно върху поведението на човека. Затова усилията за намаляване на това влияние от професионалните организации, държавните структури и научни институции са перманентни и оправдани.

При някои дейности в изкуството, спорта, полицията и армията тревожността придобива критични стойности. Те се причиняват от екстремни ситуации предизвикващи натрапчиво чувство за страх, максимално нервно напрежение, физиологичен стрес и риск за здравето. Типичен пример в това отношение е каскадьорството.

Опитът за ограничаване стресогенното влияние на специфичната среда върху поведението на каскадьорите е свързан главно чрез използване на технически и медикаментозни средства. Докторантът доказва, че спортно-тренировъчните средства са много по-ефективни в това отношение. Именно затова самият избор на темата от докторанта и

неговия научен ръководител, както и успешното и разработване, заслужават поздравление.

II. Реализация предмета на изследването.

В теоретичното проучване докторантът демонстрира добра осведоменост по темата. Обсъдени са голям брой източници, като 43% от тях са публикувани през последните 10-15 години. Безспорно достойнство, не само на литературния обзор, е просторното разкриване на съдържанието, смисъла и значението на основните, ключови понятия по темата. Това има значение както за феноменологичното описание на фактите, явленията и процесите, така и за качественото им интерпретиране, за правдоподобните обобщения, заключения и изводи.

В анализа Е. Видев държи умело обединителната нишка между мненията на различните автори, формулира ясно работната хипотеза, целта и задачите на предстоящото изследване.

Процедурната част на изследването е разработена компетентно. Изготвеният план на изследването вертикално позиционира реализацията на идеята – от формулирането на целта и задачите към методиката на изследване, провеждане на пилотни и основен експерименти, количествен и качествен анализ на емпиричните данни - до внедряване на резултатите в практиката.

Използваният инструментариум е подходящ за удовлетворяване на хипотезата, целта и задачите на изследването. Емпиричните данни за зависимите променливи величини са установени чрез утвърдени в науката подходи. Заслужава да се отбележи успешното адаптиране на някои традиционни методи на изследване към спецификата на предмета, както и разработването на три уреда за изследване на кординационната способност между двигателната реакция, скоростта и точността на движенията, от една страна и между вниманието, равновесната устойчивост и динамиката на пулса, от друга.

Технологията на методите е описана подробно. В повечето случаи описанието е придружено с инструкция за приложението им. Пестеливо са представени наблюденията и беседата като методи на изследване. Подробно и прецизно са описани методиките за справяне със страха. Пилотните и основен експерименти са организирани и проведени много добре.

В проведеното изследване Е. Видев получава голямо количество информация. Тя е обработена с подходящи статистически методи, които осигуряват надеждни доказателства за обективно характеризиране на наблюдаваните явления. Трябва да се отбележи амбицията на докторанта да вникне по-дълбоко в същността на фактите, да потърси причините за промените, да открие основното, главното, да направи верни обобщения, заключения и решения за практиката.

В изложението преобладава описателния анализ. Чрез него се характеризира обективното състояние на наблюдаваните показатели. В същото време този анализ служи като основа за установяване на причинно-следствената връзка и взаимодействие между тях.

В отделни случаи Е. Видев „напуска сферата” на количествените величини и търси аргументи в експертността. Това му дава възможност прогностично да определи контурите на все още неясно проявили се тенденции.

Направените изводи произтичат от проведеното изследване. Авторефератът отразява основните положения на дисертационния труд. Представени са копия от четири публикации, които са идеални части на труда.

III. По-съществени приноси на дисертационния труд са:

1. Проучени са значителни по обем източници по темата.
2. Разработена е адаптирана методика за справяне със страха.

3. Проведени са добре организирани пилотни и основен експерименти.
4. Разработени са три уреда за измерване на координационните способности между някои психически и психофизиологични качества на каскадьорите.
5. Обосновано е градивното въздействие на страха и стреса.
6. Разкрити са перспективи за бъдещи изследвания по темата.

З а к л ю ч е н и е

Обсъжданият дисертационен труд отговаря на изискванията на Правилника за придобиване на научни степени в НСА „В. Левски”. Той съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос към теорията и практиката. Чрез неговото разработване докторантът показва, че има теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

Предлагам, с убеденост, на уважаемото жури да присъди на Емил Видев Георгиев Образователната и научна степен „Доктор”

25.11. 2015 г.

София

Изготвил становище:

Проф. Давид Давидов, ДН